

Club Excursionista de Gràcia

M A I G
J U N Y
2 0 1 0

PASSATGE MULET, 4

08006 BARCELONA

TEL: 93 237 86 59

FAX: 93 237 31 48

"MAI ENRERA"

Publicació degana de la premsa de Gràcia

Creu de Sant Jordi 1992 - Medalla d'Honor de Barcelona 2004

Butlletí social

XXVIII Any - 2a. Època, núm. 112

Fundat l'any 1922

EDITORIAL

Durant aquest mes està prevista la nova assemblea de la nostra entitat i crec que és bo fer autocrítica del que he realitzat al llarg de l'any, però sempre sense oblidar que sempre hem de tenir molt clar a on volem arribar cada dia i si el nostre objectiu va en la línia de la societat, per no caure en el parany de prendre camins divergents. Sé que no és fàcil fer la reflexió, però en alguna

conferència sempre recordo que avui en dia la societat rep més de 3.000 propostes diàries per desenvolupar alguna activitat i la majoria són propostes efectuades des d'empreses privades amb ànim de lucre amb les quals hem de treballar per fer-nos el nostre espai de forma atractiva i que la societat s'apropi a les nostres entitats, i arran d'aquesta captació d'interès, transmetre el nostre missatge de clubs amb un valor afegit especial com és oferir la possibilitat de tenir possibilitat de fer realitat els projectes que un hagués desenvolupat si tingués al seu abast el poder incidir en les decisions, ja que de la mateixa manera que poden opinar, també podem fer i és el que demanem a tots aquells que s'estimen la natura i estan convençuts que es pot millorar la pràctica esportiva en tots els seus vessants.

Dit això, un altre aspecte de la nostra entitat és la capacitat d'adaptació que venim demostrant per integrar nous socis i sòcies de tots els àmbits i perfils esportius diferents. Per exemple la ràpida formació d'un equip d'esquí de muntanya pilotat per Ferran Bofill que ens permetrà projectar la imatge de la nostra entitat en l'àmbit de la competició hivernal, que a l'igual que l'equip de curses de resistència, també s'ha fet un lloc en l'àmbit de la competició de muntanya i on esportistes com Xavier Pinell treballen per dur el nom del club arreu de casa. Com també és interessant fer el seguiment de l'equip d'esquí de fons que està treballant per desenvolupar-se en condicions per participar en curses de primer ordre internacional. Estic segur que algú es pot qüestionar com també ho faig jo, si la competició no trenca l'esperit alpinístic del nostre esport, jo crec que podem determinar que no és incompatible, molts nois o noies es realitzen a través de la competició, perquè és el que han viscut tant en les seves llars com en el seu estudi i per tant, aquestes inquietuds són respectades i si a més ens permet fer que la identitat del club millori, crec que no hem de dubtar de l'aportació en positiu que això comportarà a l'entitat.

Una vegada més, he de valorar la gran tasca feta per una gran quantitat de socis i sòcies del nostre club que han demostrat la seva estima a l'entitat, a través de l'aportació via Matagalls, fira del llibre, jornades de literatura, campionats d'esquí de muntanya, jornades d'instructors del GEDE, el discret treball de la nostra secció d'espeleologia encapçalada per en Xavi, la tasca no gens agraïda de la secció d'acampada i un gran i llarg nombre de socis i sòcies que s'impliquen tant en la formació com l'organització per fer que el nostre patrimoni que es va constituir l'any 1922, cada dia sigui més ampli i que nosaltres siguem capaços de fer veure a la societat, que el món de l'excursionisme tan esportiu com cultural pot enriquir de forma adient la nostra societat.

Ara la nostra ciutat, té un altre repte, perquè el hivern del 2022 siguem capaços d'assolir una nova olimpíada aquesta vegada blanca i reforçar el referent que varem estar en les del 1992 i estic segur que vegada més, els clubs catalans i sobretot i en aquest cas els vinculats al món de la muntanya, tenim una oportunitat de recuperar el protagonisme que ens pertoca, ja que activitats com l'esquí de muntanya, l'escalada en glaç, les curses de raquetes i l'esquí de fons ens són activitats pròpies del món excursionista. Deixarem escapar aquesta oportunitat? desconec el pensament d'altres entitats, però crec que totes estaran d'acord a acompanyar-nos, per ser un referent en el món de la muntanya.

Per últim i malauradament no puc obviar fer aquesta reflexió, el nostre Consell Català de l'Esport un cop més demostra la seva manca de visió a l'hora de reconèixer les entitats que som un referent en l'àmbit de la muntanya. He de fer un esforç per no sentir-me ofès a l'hora de comprovar que un club que desenvolupa exactament la mateixa tasca que una única de les nostres seccions, és premiat amb el doble de punts, que tota la nostra entitat que disposa de set seccions i diverses comissions entre les quals, hi ha la de Matagalls Montserrat, tot un referent internacional en les travesses de muntanya. També és simptomàtic que l'argument que ens aporta el Consell Català de l'Esport es en què ha estat una decisió de les federacions de muntanya i espeleologia quan aquestes s'han trobat amb una decisió no consensuada i unilateral. També es dona el cas que moltes entitats han rebut ajuts amb desconeixement per part d'aquestes. Crec que s'ha perdut una oportunitat per demostrar la coherència del nostre país a l'hora de projectar el nostre esport a Europa quan ens hem dedicat a afavorir interessos poc transparents i això sense entrar en els ajuts que s'han fet de forma opaca a esportistes de nivell sense el coneixement dels clubs als quals pertanyen.

Francesc Sanahuja

Ja han publicat el reportatge sobre el documental de l'Everest al web de l'Ajuntament. El podeu veure a la home de www.bcn.cat, però us adjuntem l'enllaç per accedir-hi directament:

http://w3.bcn.es/V01/Serveis/Noticies/V01NoticiesLlistatNoticiesCt/0,2138,1653_1802_1_1209131512,00.html?bcnAccessible=true&accio=detall&home=HomeBCN

AGENDA

MAIG

1 i 2, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Mltja Muntanya
D'OLIANA A CAMBRILS pels espais protegits de la Vall dan i la Mora Comdal a l'Alt Urgell
Coordina: Pili Vendrell

1 i 2, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Senderisme
Ribera de Cardós

8 i 9, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Esquí de Muntanya

16, diumenge a les 07:30

Secció de Muntanya. Senderisme
GR-92 - L'Ametlla-L'Ampolla - 4.25 h, 16,550 km.

20, dijous, a les 21:30

Secció de Muntanya. Audiovisual Cicle Buch i Parera

27, dimarts a les 21:00

GEDE. Cicle Películes d'Escalada Josep Maria Rodes
K-2 SOGNO E DESTINO Documental

29 i 30, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Alta Muntanya
Pa de Sucre (2853 m)
Coordina: Jordi Pi

JUNY

5 i 6, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Mltja Muntanya
PUIGPEDRÓS (Cruïlla dels Esparvers)
Coordina: Carles Federico

12 i 13, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Alta Muntanya
Pica Roja (2903 m) Volta circular sortint des del Pla de Boet amb ascensió al Pica Roja
Coordina: Maria Muñoz

17, dijous, a les 21:30

Secció de Muntanya. Audiovisual Cicle Buch i Parera
Gaudint del continent asiàtic en bicicleta.
A càrrec de Pep Carreras i Núria Sauleda.

19, dissabte a les 19:00h

Cantaires Muntanyencs
XICONCERT DE PRIMAVERA
Homenatge a JOAN CERVERA I BATARIU
Sala de Plens de l'antic Ajuntament de Gràcia
Plaça de la Vila de Gràcia, 2 – Barcelona – Gràcia

20, diumenge, de 07:30 a 20:00

Secció de Muntanya. Senderisme
GR-92 - L'Hospitalet-Cambrils - 3.35 h, 15,170 km

29, dimarts a les 21:00

GEDE. Cicle Películes d'Escalada Josep Maria Rodes
THE CLIMB - Ficció

JULIOL

3 i 4, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Mltja Muntanya
Alta Gaia
Coordina: Jordi Pi

3 i 4, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Senderisme
Travessa Núria-Ras de Carança-Toès

10 i 11, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Alta Muntanya
Besiberri Sud (3033 m)
Coordina: Aleix Garcia

15, dijous, a les 21:30

Secció de Muntanya. Audiovisual Cicle Buch i Parera

**INFORMACIÓ ACTUALITZADA DE
LES ACTIVITATS DEL CLUB
PODEU VEURE-LA A
www.cegracia.cat**

Ajuntament de Barcelona

JUNTA DIRECTIVA

ACTIVITATS DIVERSES DE L'ENTITAT - 2009

El divendres 16 de gener a les 21 hores vam celebrar com cada any el sopar d'aniversari del club al restaurant "El Pescadito" (Esplugues de Llobregat), amb l'assistència d'uns 70 socis i la presència d'autoritats de diverses institucions.

Es va fer el lliurament d'insígnies als socis de 25 i 50 anys d'antiguitat, per la seva fidelitat, i les mencions d'honor corresponents a l'any 2008, concedides als socis per la tasca que han dut a terme a l'entitat. Aquestes van correspondre a: Xavier París, president del GIE, per dinamitzar la secció; i a Xavier Arias i Xavier Aymar, per l'ascensió a l'Everest.

Aquest any, la nostra entitat organitza per tercera vegada la Renovació de la Flama de la Llengua Catalana i el 31 de gener i l'1 de febrer un bon nombre de socis (46) es van traslladar a la localitat de Prada de Conflent a la Catalunya Nord, a fi de renovar l'encesa de la Flama en memòria de l'il·lustre lingüista el mestre Pompeu Fabra. Un cop traslladada a Gràcia va ser vetllada, fins que va ser duta a Montserrat per onze institucions graciencques. Finalment, el 15 de febrer –en presència del pare abat, el vicepresident de la FEEC, l'alcalde de Monistrol, el nostre president i una participació molt nombrosa de socis i simpatitzants– es van celebrar els actes de la renovació. A la sala d'actes de la basílica, el Molt Honorable President del Parlament de Catalunya, Sr. Ernest Benach, va encoratjar a continuar renovant la Flama, amb la voluntat de les institucions i del poble català.

El dimecres 4 de febrer es va convocar la primera reunió per constituir la nova comissió que organitzarà la XXX edició de la Travessa Matagalls-Montserrat. Els socis van ser convidats a assistir-hi, però pràcticament va tornar a ser la mateixa que l'any anterior.

El dia 1 de març, una delegació del club encapçalada per Francesc Sanahuja va lliurar a la seu de la UFEC, al seu

president David Moner, amb motiu del 75è aniversari de l'entitat i en reconeixement a la seva tasca en pro de l'esport català, la placa d'honor de la nostra entitat, consistent en la rèplica en miniatura del banc de la plaça de Rius i Taulet.

Al començament del mes d'abril, la secció Cultural va participar en 6a Diada Verdguer Excursionista a Vil·la Joana, en què es va presentar el llibre sobre les ascensions als Pirineus de l'il·lustre poeta.

El 16 d'abril, a l'estatge social de l'entitat es va fer la inauguració del rocòdrom "Josep Santacana i Malla", de 12 metres d'alçària. Hi van assistir diversos representants de les institucions catalanes.

El dijous 30 d'abril es va celebrar l'Assemblea General Ordinària de l'entitat, amb l'assistència de 13 socis –segurament, una de les assemblees més asserenades dels darrers anys–.

El diumenge 26 d'abril, l'entitat va organitzar per segona vegada la caminada Naturtrec, promoguda per l'Associació d'Entitats Excursionistes del Barcelonès a les localitats de Besalú i Sant Ferriol, aprofitant per fer una visita cultural a Olot i a Besalú.

El 10 de maig, la nostra entitat va organitzar una vegada més la caminada de Gràcia (Barnatrec) pels carrers de l'exvila, amb uns 10,5 quilòmetres de recorregut, amb sortida i arribada als Jardins de Can Brasó i amb una participació aproximada de 1.200 marxadors.

També pel maig, l'Ajuntament de Gràcia organitzà per a la gent gran del barri una caminada per Collserola. Aquesta activitat, des de fa anys, la porta a terme la nostra entitat amb la col·laboració dels socis.

Dimecres 20 de maig, a les 14.30 hores, el consoci Xavier Arias va assolir el cim Lhotse (8.516 m) en solitari i en l'esperit del Club Excursionista de Gràcia.

El 10 de juny, una representació del club amb Francesc Sanahuja al capdavant va tenir una reunió amb representants dels partits polítics del districte de Gràcia (PSC, ICE-EUiA, CIU, ERC i PP). Van tractar sobre la recerca d'una nova seu per a la nostra entitat.

El 13 de juny, la nostra coral va celebrar el X Concert de Primavera a la sala d'actes de l'Ajuntament de Gràcia.

Obra Social "la Caixa"

Les vacances d'estiu d'enguany es van fer a la localitat francesa de la Barcelonetta, als Alps de Provença, a la vall del riu Ubaye, amb 17 instal·lacions i una participació d'uns 50 socis. Es van fer diverses sortides per la zona i fins a algun cim, com el Mont Pelat.

El 3 de setembre es va fer al Parlament de Catalunya, com ja és gairebé tradicional, la presentació de la XXX edició de la Matagalls-Montserrat 2009. Van presidir la Taula el Molt Honorable Sr. Ernest Benach, president del Parlament de Catalunya, el president de la FEEC, Sr. Daniel Planas, i el Sr. Francesc Sanahuja, amb una nombrosa assistència de socis i participants en edicions anteriors.

L'11 de setembre, com cada any, una representació de l'entitat es va traslladar al monument de Rafel Casanova per tal d'homenatjar-lo amb una ofrena floral. Des de la primera edició ara fa 37 anys, els dies 19 i 20 de setembre se celebra la tradicional Travessa Matagalls-Montserrat, molt popular entre els excursionistes per la seva simbologia i antiguitat (també és la més nombrosa d'Europa), amb una participació d'uns 3.000 corredors aproximadament.

Des de la primera edició ara fa 37 anys, els dies 19 i 20 de setembre se celebra la tradicional Travessa Matagalls-Montserrat, molt popular entre els excursionistes per la seva simbologia i antiguitat (també és la més nombrosa d'Europa), amb una participació d'uns 3.000 corredors aproximadament.

El mes d'octubre, a la VII Fira del Llibre de Muntanya a Cantonigrós, des de fa 8 anys el nostre club ha tornat a ser-hi present amb un estand, tot participant en les activitats que es desenvolupen en aquesta fira i donant ampla informació de la nostra entitat.

També el mes d'octubre, el districte de Gràcia va convocar la XII edició dels Premis de la Nit de l'Esport. Pilar López, una de les nostres consòcies, va ser guardonada amb el merescut premi per la seva dedicació durant cinc anys com a directora de la popular Travessa Matagalls-Montserrat.

El 7 de novembre, la UEC celebrà les XVI Jornades de Literatura Excursionista al Centre Cívic Casa Golferichs, que aquest any van ser dedicades al consoci Joan Cervera i Batariu, que, en companyia de socis i amics, va rebre el llibre sobre la seva trajectòria muntanyenca.

El 8 de novembre, el club va organitzar la segona Naturtrec d'aquest any, amb un recorregut de gairebé 14 quilòmetres, amb sortida a Canyelles (Garraf) i arribada a l'Arbós (Alt Penedès) amb una participació de 90 corredors.

I per acabar l'any, el 19 de desembre a les 21 hores es va celebrar a la parròquia de Corpus Cristi, a càrrec dels Cantaires Muntanyencs, el tradicional Concert de Nadal, que aquest any arribava a XLII edició.

Josep Portell
Secretari general

ALTES DE SOCIS

- 8416 Ester Felip i Arjona
- 8417 Míriam Requena i Ruiz
- 8418 Ramon Viladrosa i Riera
- 8419 Sònia Miranda i Aguilera
- 8420 Bàrbara Sánchez i Solanilla
- 8421 Amàlia Llabrés i Bernat
- 8422 Ángeles Díez i Hernández
- 8423 Carmen Rodríguez i Fernández
- 8424 Anna Vinaixa i Vergés
- 8425 Anna Garriga i Carrizosa
- 8426 Mohammad Jowkar
- 8427 Jaume Truyols i Ramírez
- 8428 Jordi Vidal i Rosell
- 8429 Cristina Martín de Nicolás i Agut
- 8430 Jordi Bastús Ramírez
- 8431 Elena Cubells i Casares
- 8432 Óscar-Hernán Moreno i Giménez
- 8433 Òscar Plata i Sastre
- 8434 Emili Rodríguez i Izquierdo
- 8435 Andreu Sitjà i Oliva
- 8436 Maria Eugènia Piola i Simioli
- 8437 Clara Maragall i Uriach
- 8438 Eduardo Marcuello i Pérez

CANTAIRES MUNTANYENCS

26ª TROBADA DE CORALS DE GRÀCIA

En el marc del XII Cicle de les Nits Clàssiques de Gràcia, que organitza el nostre Ajuntament, s'ha aplegat la 26ª Trobada de Corals de Gràcia el diumenge

28 de febrer darrer sota l'aixopluc de l'església de Santa Maria de Gràcia.

Hi han participat nou Corals ubicades en la nostra Vila, i distribuïdes les seves actuacions en tres Tallers:

El primer, de "Música Diversa", dirigit pel mestre Jordi Canals, amb les Corals *La Fuga* i *Vent del Nord* (fraccionada), ambdues del Lluïsos de Gràcia.

El segon, de "Música de Pel·lícules", que conduí la directora Esther Palacios, estigué compost per les següents Corals: *Tídelem*, *Baluern*, *Vent del Nord* (fraccionada) i *Antics Cantaires de l'Orfeó Gracienc*.

I el tercer, que és en el qual cooperarem els *Cantaires Muntanyencs*, del Club Excursionista de Gràcia, juntament amb la *Coral Núria*, de la Unió Excursionista de Catalunya/Gràcia, *Coral Veus Clares* i *Coral Eirené*, de l'Escola de Música de Gràcia, correspongué als "Cors d'Òpera" que, sota la direcció de Víctor Frigola, s'interpretà: *Cord'Esclaus*, de l'òpera "Nabucco", de Giuseppe Verdi; *Cor de Gitans*, de l'òpera "Il Trovatore", també de Verdi, i *Got plenty*, de l'òpera "Porgy and Bess", de George Gershwin.

En acabar, l'eficax i entusiasta organització del concert sol·licità la presència del Conseller Municipal de Cultura, Xavier Barberà, que donà la benvinguda a tothom, qualificant de magnífica la força que té la nostra vila en la manera d'entendre les seves activitats. I si aquestes es realitzen conjuntament, afegí, encara resulten millor. Va agrair a l'agrupació coral "Vent del Nord" que hagi liderat amb tant d'encert aquesta brillant Trobada i emplaçà tothom per a una de nova l'any que ve.

Va seguir en la paraula Jordi Subirà, de la Federació Catalana d'Entitats Corals, que es va adreçar al públic posant en relleu la importància que tenen aquestes Trobades de Corals, les quals permeten que els cantaires graciencs s'apleguin i se sentin units entre si en aquest marc cultural que és la música, tot incentivant la qualitat de les seves interpretacions.

També va felicitar els membres d'aquestes nou corals que tenen la constància de reunir-se dos cops a la setmana per assajar i perfeccionar-se cada vegada més. Alhora, va agrair al mestre Josep Vila la seva presència en aquest acte, per a qui demanà un aplaudiment que, per cert, fou general i intens.

A continuació, el representant del Districte de Gràcia oferí un record a cadascuna de les corals participants. I, com a final, el mestre Víctor Barbé es disposà a donar la entrada de l'himne nacional de Catalunya, *Els segadors*, als cantaires, i seguidament el féu extensiu al públic en general que, dempeus, el seguí amb entusiasme.

Aurora Vila i Guàrdia

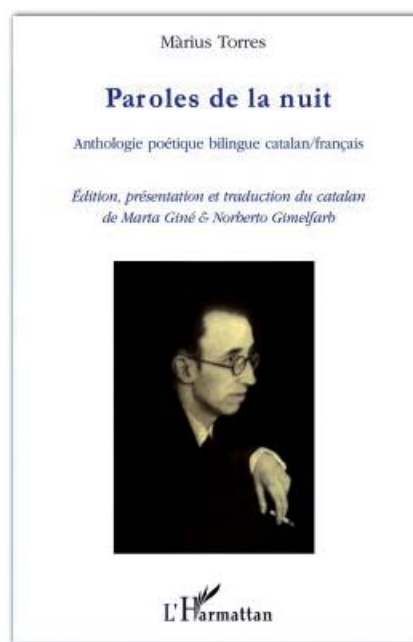
CULTURAL

MÀRIUS TORRES I PEREÑA

Màrius Torres (Lleida 1910 - Puig d'Olena, Sant Quirze de Safaja 1942).

"Poeta. Estudià la carrera de medicina a la Universitat de Barcelona i, un cop acabada, l'any 1933 féu un viatge per França i Itàlia, països que el captivaren, especialment la ciutat de Florència. Exercí durant poc temps a Lleida, ja que ben aviat, l'any 1935, caigué malalt de tuberculosi i ingressà al sanatori de Puig d'Olena, on havia de morir set anys després. Fill del metge, polític i estudiós de la metempsicosi Humbert Torres, de ben jove s'educà d'una banda en el republicanisme catalanista i de l'altra en una concepció espiritualista de l'existència que tanhavia de pesar en la seva obra lírica" (extret del Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Des del món excursionista hem de rendir aquest any un merescut homenatge a la memòria d'aquest poeta, que escriví sobre música, art en general i naturalesa. La seva obra ens fa una reflexió sobre la vida humana, el sentiment i l'amor.

Maria Dolors Lázaro

XI CONCERT DE PRIMAVERA CANTAIRES MUNTANYENCS del CLUB EXCURSIONISTA DE GRÀCIA

Director: Víctor Barbé
Homenatge a JOAN CERVERA I BATARIU

Dissabte, 19 de juny del 2010, a les set del vespre
Sala de Plens de la seu de l'antic
AJUNTAMENT DE GRÀCIA
Plaça de la Vila de Gràcia, 2 – Barcelona – Gràcia

JUNTS AMB LA CORAL "VENT DEL NORD"

Diada Mossèn Cinto Verdaguer a Vil·la Joana

El passat 21 de març es va celebrar la setena diada de Verdaguer excursionista a Vil·la Joana. Seguint el programa establert per la comissió es van organitzar tres recorreguts per Collserola, una secció verdagueriana dirigida per la fundació Jacint Verdaguer de Folgueroles i l'actuació dels Bastoners del Poble Sec, de l'Esbart Dansaire Renaixença.

Va acabar l'acte amb l'ofrena d'un ram de llozer a la placa commemorativa i el lliurament del llibre de la VII diada.

Es va comptar amb una bona assistència d'excursionistes i amics del poeta que després, al pati de la finca, van intercanviar recordances i fets actuals, entre ells el problema dels nostres arbres a Barcelona.

I per això i en honor a Mossèn Cinto, recordem aquí fragments d'un article del poeta publicat a "la Veu de Catalunya" el 9 de juny de 1903, un any després de la seva mort.

Dolors Làzaro i Palau

L'Alsina del Passeig de Gràcia

Filla de les muntanyes, ¿Qui t'ha plantada aquí a la vora d'un passeig y en mitj de l'axamplament de la ciutat? Ben segur que ningú. Ets un recort de les antigues bosquíries que baxaven del Tibidabo, una borla del seu mantell de satí vert que arribava fins aprop de la mar. La providència t'ha deixada en mitj de la nova Barcelona per a recordar-li que fou un prat, com los empresayres de les vías fèrrees dexen un montorull de la terra de cada desmont, com a testimonis de la feynada feta que diu als viatgers: mirèu ahont erem i ahont som.

Mes, ¿no t'anyores aquí tota sola? ¿No trobes a faltar les teves germanes qu'estan lluny d'aquí a l'altra banda de Collcerola o del Montseny, renyides ab aqueixa civilisació que't migra, t'escanyoleix y't deshonra?

[...] Pobra filla de l'afrau, ¿com t'avindràs tu a la tirànica moda ciutadana? Aquí tots els arbres inclinant lo cap una vegada a l'any al llenyataire, com les ovelles a l'estisora de fonedor, se dexen fondre i esporgar dels brots sobrers o no sobrers, per la destrual cruel. Aquí no's permet que un branquilló pugue més que l'altre, ni que un arbre axeque la cresta del seu cimeral, o estenga'ls braços de ses branques més que l'arbre vehí. Aquí no's permet que'ls arbres tinguen grops o berrugues, ni que prenguen males jeyes impròpies dels arbres civilisats del jardí.

Y tu, bosquerola com ets, ¿sabràs seguir, punt per punt, totes aquexes molestoses etiquetes? Y si les sabeses seguir, ¿ja podría ab la teva enverdiçada cabellera la podadora, qu'es la pinta del esporgador? Arbre montanyench, ¿ja sabràs formar, entre'ls arbres de viver? Almogàver indòmit, ¿ja sabràs posarte de filera ab aqueixa tropa de plàtans, novella, polida, endiumenjada y fatxendera?

[...] Aquí sempre seràs una forastera, una estranya, un arbre de res, mirat de regull per tots los partidaris de la simetria y de l'uniformisme. Aquexa costum que tens de guardar les fulles d'un any per l'altre, aquí no es seguida per gaire be ningú. Si vols que l'ho diga clar, axò fa pobre. Aquí'ls arbres menys luxosos, fins los més estalviadors, estrenen un vestit e fulla verda y flamanta a cada primavera, y ells matexos faràn córrer que tens sinó un trajo per presentarte al públic. Axò de ser jove a cent anys, axò de no envellir may, aquí tampoch s'estila entre'ls arbres. Los del Passeig fan com els hòmens que van amunt y avall a la teva ombra: viuen depressa y corrents, y a vint y cinch anys són vells, y a trenta són decrepits. Tu arribes a la vida ara tot just y ¿quàntes vegades los vegeres cambiar en aqueixa vía? ¿Quàntes los veuràs cambiar encara si't dexen envellir? Mes, si crexes gayre, si axamples gayre ta copa, no't dexaràn pas morir de vellor... te faràn la corretgeta.

MOSSÈN CINTO VERDAGUER

ANEM AL CASTELL DE... SANT SALVADOR DE VERDERA (Alt Empordà)

Situació

El castell de Verdera o de Sant Salvador està emplaçat en el punt més alt de la serra de Rodes, l'anomenada muntanya de Verdera, a 675 m per sobre del nivell del mar. La panoràmica que s'hi veu, si el temps hi acompanya, és d'aquelles que no s'obliden: als nostres peus el monestir de Sant Pere de Rodes; al nord, les blanques urbanitzacions de Llançà, del cantó de Grifeu, el Port de la Selva i el cap de Cervera; a l'est, les cales i la punta negra i rosegada del Cap de Creus; en direcció sud-est, el puig Pení ens amaga Cadaqués i el cap Norfeu; però, a sud i a sud-oest, s'obre l'espectacular golf de Roses i la plana empordanesa. Si la tramuntana ens hi ha ajudat, veurem una de les millors visions del mar Mediterrani—des del golf de Lleó fins el de Roses— en contrast amb les muntanyes dels Pirineus i la Garrotxa—Canigó, les Salines, Bassegoda, Rocacorba, el Mont-i l'Empordà: la plana de Figueres, el curs de la Muga, els aiguamolls, els turons suaus i els boscos que separen l'Alt i el Baix Empordà i el molló del Montgrí. Una visió impressionant!

Les restes del castell pertanyen al municipi del Port de la Selva i fan de fita entre els termes municipals del Port de la Selva, Palau-Saverdera i la Selva de Mar

Estat actual i descripció

El castell—molt enrunat—ocupa l'espai, relativament reduït i estret, del pic de la muntanya i s'adapta a les fortes irregularitats rocalloses del terreny. De planta aproximadament rectangular la fortificació és important en les zones, més o menys, accessibles i inexistents al SO on el castell està construït arran de cingle.

S'hi distingeixen dues etapes constructives i històriques que expliquen la diversitat de noms amb què és conegut. Una primera etapa, plenament romànica, des del segle IX fins a mitjans del segle XIII, en la qual es construï el primitiu castell roquer, inicialment comtal i després monacal, que els documents de l'època anomenen "castell de Verdera". Una segona etapa, des de l'últim quart del segle XIII, en la qual fou ampliat i fortificat en mans dels comtes emporitans per tornar, en el segle XV, a les dels abats de

Restes del castell i el penya-segat on hi ha el "Salt de la reina".

Sant Pere, i en la que és anomenat "castell de Sant Salvador", denominació actualment corrent a la comarca. Aquesta era l'advocació de l'església monumental construïda dintre del clos del castell durant la primera meitat del segle XI i que el convertí en un castell-santuari. El canvi de denominació respon, per tant, a una renovació en profunditat de l'estructura constructiva de la fortificació i al canvi de senyoria que l'acompanyà.

Del castell edificat entre els segles XI i XIII encara es conserven alguns dels seus murs, especialment en els sectors de tramuntana i de llevant. Destaquen les runes de l'edifici de l'església, de planta basilical, situada en la part més alta del castell. El temple es cita per primera vegada en documents de l'any 1279, si bé per la tipologia de la seva construcció caldria datar-la en el segle XI. Estava formada per tres naus, amb planta basilical, amb una capçalera a l'est de tres absis semicirculars. La façana de ponent estava protegida per un pòrtic o galilea que comunicava amb la torre de l'homenatge. És precisament el sector oest el que millor s'ha conservat, juntament amb part dels murs nord i sud. De la capçalera només es conserva la base de l'absidiola septentrional. La porta d'accés, de la que encara es conserven part dels muntants i de l'arc de mig punt, es trobava en la part central del mur oest. A banda i banda de la porta s'obren dues finestres de doble esqueixada, que servien per il·luminar les naus laterals. No s'han conservat els arcs formers, ni els pilars que separaven les naus. El pòrtic és lleugerament més gran que la porta d'entrada. Està format per uns arcs de mig punt i una coberta de volta d'aresta. En el mur nord hi trobem una altra porta amb llinda i arc de mig punt fet amb petites dovelles, molt malmès per la part exterior.

De la resta del castell, que en gran part correspon a la reforma de finals de segle XIII; cal destacar a l'E, una muralla de protecció, encara avui imponent, amb tres bestorres semicirculars atalussades i tres de rectangulars imperfectes alternades, més una altra de rectangular a l'extrem SE. Després de la segona bestorre rectangular hi ha una poterna. Tant el mur com les torres tenen llargues espitlleres. L'alçada regular d'aquesta murada, d'uns 10 m., fa sospitar una destrucció intencionada del conjunt. Un sector de muralla, gairebé desaparegut, unia aquest sector a la torre de l'homenatge situada a l'extrem SO del castell, al caire del cingle i adossada al frontis de l'església. A tocar del penya-segat s'hi pot veure, encara, les restes d'una latrina o comuna medieval.

El portal d'entrada al castell, que conserva la doble arcada per al rastell, està situat al N en un entrant de la muralla protegit per una gran torre quadrada i a l'O per dues torres

Poterna i pany de la muralla.

més elevades, adaptades al terreny i adossades a la muralla, una de planta semicircular i la segona triangular –de la que encara es conserva el pis inferior cobert per una volta de canó–.

Al'exterior del recinte, al NE del portal d'entrada, hi ha una gran cisterna –de 7 m. de llarg per 4 m. d'ample– coberta amb volta apuntada i, prop seu, restes de fortificació, potser una palissada.

Història

L'origen d'aquest castell és antiquíssim. El precedent era un *castrum* o destacament militar fortificat, possiblement visigot, del qual hi ha restes a la mateixa carena. Era un lloc de defensa i vigilància anterior al pas dels sarraïns que, en aquestes terres, es produí vers el 718.

Documentat, com a castell de Verdera, per primera vegada l'any 904 va ser cedit al monestir de Sant Pere de Rodes, el 974, pel comte Gausfred d'Empúries-Rosselló. Els successors de Gausfred no van veure amb bons ulls aquesta donació, ja que el castell era un punt estratègic molt important. Per aquest motiu Hug I d'Empúries, pels volts de l'any 1007, va conquerir la fortificació, juntament amb el seu germà Guilasbert de Rosselló. El papa Benet VIII va amenaçar al comte amb l'excomunió si no tornava el castell. Aquestes disputes van acabar amb una concòrdia entre el comte i el bisbe, mitjançant la qual el primer es comprometia a lliurar el castell al monestir passats tres anys, cosa que no va fer. Finalment, sembla, el comte retornà aquests dominis al monestir, amb el qual ja s'havia reconciliat el 1022, quan assistí personalment a la consagració de la nova basílica, i així ho ratificà amb noves donacions en els anys posteriors.

Al segle XI el castell de Verdera assegurava la defensa i l'autonomia del monestir de Sant Pere de Rodes, i n'havia esdevingut una de les possessions més valuoses. Probablement aleshores hi fou construïda l'església de Sant Salvador, que sempre va dependre eclesiàsticament del monestir.

A finals del segle XIII ressorgiren les disputes entre el comte i l'abat per la possessió de la fortalesa. Poc abans de 1283 el comte d'Empúries Ponç Hug IV se n'emparà, en el marc d'una política de recuperació del poder comtal que el duria a greus enfrontaments amb el bisbe i amb Jaume II. Les enèrgiques protestes de l'abat portaren, el 27 de febrer de 1283, a una concòrdia entre tots dos per la qual el comte confirmava les donacions de Gausfred. En el cas del castell, s'hi estipulava que els comtes podrien ocupar-

lo en cas de guerra, com de fet ja es feia. El 1283 el castell estava molt malmès i parcialment enrunat; la imminent guerra amb França, derivada de la qüestió siciliana, motivaria que, pel juliol d'aquell any, el comte decidís reconstruir el vell castell i renovar-ne les defenses amb una certa oposició per part dels monjos del monestir. A aquesta iniciativa correspon el potent clos murallat i la torre de l'homenatge, situada al costat de l'antiga església. Tot i que no n'hi ha constància, sembla que els acords de 1283 i els esdeveniments immediats establiren de facto un condomini del castell, que quedà permanentment ocupat pels comtes, si bé sota la jurisdicció del monestir. De fet el juny de 1285 va ser pres per les tropes franceses de Felip l'Ardit amb el beneplàcit i, segurament, l'ajut dels monjos per la condició de croada que el sant pare havia atorgat a l'acció del rei francès contra els estats de Pere el Gran. Els francesos, però, perderen el castell sis mesos després.

El 1299 l'abadia va recorre als tribunals episcopals del bisbe de Girona contra el comte d'Empúries per múltiples ocupacions de jurisdiccions i de béns, entre les quals s'esmenta la del castell de Sant Salvador. La sentència condemnà el comte i l'amenaçà d'excomunió (1301), forçant-lo a signar una concòrdia amb l'abat (1303) per la qual renunciava a totes les ocupacions a excepció de la de Sant Salvador, que continuà en situació de condomini tàcit i en mans del comte. En el seu testament (1309), Ponç Hug IV d'Empúries indemnitzà Sant Pere de Rodes per l'ocupació del castell i li oferí garanties de no agressió, però no el va retornar al monestir.

Detall de les torres triangular i semicircular.

Ponç Hug V d'Empúries, conegut com *Malgaulí*, cedí la castlania de Sant Salvador a la família dels Satriella, que la mantingueren fins el 1374, en què el comte Joan I d'Empúries (1340-1398) recuperà el ple domini sobre la fortalesa. Personatge culte i brillant, Joan I tingué predilecció per Sant Salvador, des d'on podia contemplar tots els seus dominis, i s'hi féu construir una estança personal, segurament a la torre de l'homenatge així com d'altres millores al castell.

El 1402, amb l'extinció de la segona dinastia dels comtes d'Empúries, el comtat passà a la corona, que poc després l'empenyorà a la Diputació del General (1409). El castell va ser utilitzat en la Guerra Civil catalana del 1462-1472 al costat del rei Joan II. És possible que aquestes circumstàncies, més l'Interregne i el canvi de dinastia que poc després seguiren afavorissin que el castell retornés a mans efectives del monestir, ja que pel 1474 consta com a possessió seva. A partir del segle XVI el comtat i el castell passà als Cardona i a finals del XVII, com a titulars

Cisterna exterior amb la seva volta apuntada.

del comtat d'Empúries, als ducs de Medinaceli. En aquesta època el castell servia de guaita contra els pirates barbarescos.

Se suposa que el castell fou inutilitzat militarment, destruïnt bona part de les seves construccions, per ordre del mariscal francès duc de Noailles durant l'expedició de rapinya a Sant Pere de Rodes que protagonitzà el 1708, en plena Guerra de Successió contra Felip V.

Ja inhabitable i inútil per a la milícia, el que quedava del castell degué retornar de seguida a mans del monestir, que el posseïa en el moment de l'exclaustració (1835). Amb la desamortització fou reclamat -juntament amb el monestir i les terres- pels Medinaceli als quals una sentència (1850) els hi adjudicà. Aquests, tot i la propietat, no s'ocuparen mai d'aquest patrimoni que continuà deteriorant-se.

Llegenda

Al costat S del castell, oberta sobre el precipici, hi ha una terrassa natural sobre el cingle, coneguda popularment com el *Salt de la Reina*, que és protagonista d'una llegenda similar a la del castell de Siurana que ha pervingut en diferents versions.

Segons una d'elles, potser la més coneguda, l'última "reina" mora del lloc, un cop vençut i mort el seu marit pels cristians, hauria intentat dirigir la resistència amb greu desacord del seu cavall que, embogit, es llançà amb ella, cingle avall. Segons una altra versió, la protagonista és la filla d'un comte d'Empúries que, enamorada d'un pastor amb el qual hauria tingut un fill, de nom Epicini, que seria un dels monjos fundadors de Sant Pere de Rodes, i incapaç d'afrontar un matrimoni imposat pel pare, s'hauria suïcidat saltant a cavall pel precipici. Uns altres diuen que, mentre el comte era de cacera, el vescomte de Rocabertí enamorat bojament de la comtessa d'Empúries es presentà al castell per a posseir-la i que aquesta, per tal de salvar la seva honra, es llançà al buit.

Al castell encara avui, en certs dies o nits, se senten els laments de la dama al fons del cingle. De fet, aquest lloc, té fama de ser propici als fenòmens paranormals.

Itinerari

Desplaçament: Des de Figueres cal agafar la N-260 que porta a França per Portbou. Abans d'arribar a Llançà, a les envistes del castell de Quermançó, ens desviarem vers

Vilajuïga. Un cop en aquest poble cal seguir la carretera que, en 9,3 km, ens porta a Sant Pere de Rodes. Deixarem el cotxe en l'aparcament, normalment vigilat, del monestir sota de l'església de Santa Helena.

Recorregut a peu: Durada: 1 hora. Longitud: 2,5 km. Desnivell: 160m. Dificultat: Mitjana Per un planer i agradable camí arribarem, en 10 minuts, des del lloc d'aparcament al monestir. El camí del castell comença davant mateix de la porta d'entrada al monestir, pujant unes escales i continuant, tot seguit, cap a la dreta. Perfectament identificable, en una mitja hora de pronunciat ascens, un corriol fa ziga-zagues tot guanyant alçada fins arribar a les restes del castell. Precaucions: Abans d'iniciar l'ascens, trobarem uns cartells informatius. En un d'ells es fa esment de la perillositat del lloc pels estimbals que hi ha a la zona superior del castell, fent especial incidència en el control que cal tenir sobre les criatures. Per altra banda, també s'esmenta la particularitat que presenta el lloc de ser escenari de forts cops de vent. Lògic, sent zona de tramuntana. Caldrà doncs, anar amb precaució i seny, fins i tot en dies "tranquils", davant al perill d'estimbar-se o el de sobtades ventades.

El retorn es pot fer desfent camí o aprofitar la baixada passant per l'església preromànica de Santa Helena pel sender que des del castell, en uns 2 km., hi porta.

Restes del castell i de la torre de l'homenatge.

Cartografia

Cap de Creus. Mapa i guia excursionista. - Escala 1:25.000. Editorial Alpina.

Bibliografia consultada

- DDAA.- *Els castells catalans*. Volum 2. Rafael Dalmau Editor. Barcelona 1969.
- Badia i Homs, Joan.- *El Port de la Selva* dins de *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Volum 4. Ed. Enciclopèdia Catalana. Barcelona 1981.
- DDAA.- *Catalunya Romànica*. Volum IX *Empordà II*. Ed. Enciclopèdia Catalana. Barcelona 1990.
- DDAA.- *Castell de Verdera*. Vikipèdia Enciclopèdia lliure a Internet. Actualització 2006.
- Amades, Joan.- *Castells llegendaris de la Catalunya Vella*. Edició facsímil. Edicions El Mèdol. Tarragona 2001.

Josep Arisa

MUNTANYA

CURS DE MEDICINA I SOCORS DE MUNTANYA 2010

El passat 20 i 21 de febrer, el **Club Excursionista de Gràcia** juntament amb el **Centre Excursionista de Catalunya** i la **Unió Excursionista de Catalunya** (dins el segon cap de setmana de pràctiques del **Curs de Medicina i Socors de Muntanya 2010**) van realitzar una simulació de rescat per allau, a l'estació d'esquí Vallter 2000.

Primerament, dissabte al matí a l'Heliport de Capió Hospital General de Catalunya, els 38 alumnes inscrits van rebre una classe per part d'un pilot en actiu, sobre les principals indicacions que cal fer a un helicòpter de rescat per ajudar-lo a aterrar i per indicar-li, quan encara és a l'aire, si se'l necessita o no. El codi de gestos amb el pilot ha de ser molt clar i no pot deixar cap marge per als dubtes.

Els alumnes van conèixer part de la mecànica fonamental de l'helicòpter i també van saber quines són les parts més perilloses de l'aparell un cop és a terra i quines són les parts a les que un es pot acostar sense prendre mal. Altres aspectes que es van tractar van ser: la història dels helicòpters en el món dels rescats, les diferents bases actuals en servei a Catalunya i el funcionament bàsic un cop s'efectua un avís.

El dissabte per la tarda va tenir lloc un taller de nusos i una ampliació de la temàtica de les allaus i el funcionament de l'ARVA (del francès: **aparell de rescat de víctimes d'allau** o del català **DVA: detector de víctimes d'allau**). En definitiva, un petit aparell electrònic que es basa en el principi d'emissió-recepció d'ones electromagnètiques que permet trobar les víctimes enterrades sota la neu per una allau.

Al llarg de tot el diumenge, a l'estació d'esquí Vallter 2000 i en un indret ple de neu, força pendent i vent varen fer la simulació de rescat per allau. Enmig d'una vall es van delimitar quatre àrees per a la pràctica de quatre tasques de rescat i seguretat diferents. En un primer control es va delimitar el terreny mitjançant banderoles de color taronja que indicaven l'àrea de recerca de la simulació d'una primera allau. La víctima (en aquest cas una motxilla enterrada sota la neu) havia de ser tretta amb la màxima celeritat. Un alumne liderava el sondeig exhaustiu a fer, la resta feien ús de la sonda individualment col·locant-se en filera, cercant a la dreta, al mig i a l'esquerra dels propis peus seguint les indicacions del monitor en cap. Posteriorment s'avançaven 30 cm i es repetia la maniobra.

Un o dos alumnes amb pala per desenterrar cavaven a l'ordre de "pala!" quan es creia haver trobat quelcom important amb la punta de la sonda: roba, material del ferit, el propi accidentat etc. Un altre individu situat fora de l'àrea de rescat feia de guaita tot cridant "allau! tothom fora!" quan un segon suposat allau els venia a sobre. Aleshores, els alumnes deixant clavades les sondes al lloc havien de situar-se a tota velocitat i disciplinadament, dins la zona de seguretat més propera fora de l'indret de recerca delimitat inicialment.

El segon control consistia en fer equips de dos o tres alumnes que feien de socorristes per aprendre a fer ús del funcionament de l'ARVA. Un cop la víctima és enterrada (en aquest cas un ARVA amb posició d'emissió) els alumnes canvien a la posició de recepció el seu aparell donat que ja s'ha produït l'accident: comença la recerca.

Actualment al mercat hi ha principalment dos tipus d'ARVA: els més coneguts: l'unidireccional (on l'antena capta el senyal només quan es troba amb la perpendicular del senyal que busca) i la multidireccional (on l'antena capta el senyal de forma digital o numèrica sigui quina sigui l'orientació de l'antena).

El control tres consistia en descobrir un gruixut mantell de neu, un cop fet un tall d'una fondària considerable. En

Capió Hospital
General de Catalunya

aquest moment quedava al descobert l'acumulació de les diferents capes de neu, segons les últimes nevades que havien caigut. Per evitar el fred d'estar aturats seguint les observacions de l'instructor, ràpidament alguns alumnes de forma espontània aprofitaren l'espera a l'entrada de l'últim control per construir un iglú col·locant blocs de gel un sobre l'altre.

El control quatre i últim i seguint la màxima de l'escola "fer servir exclusivament els mitjans de fortuna" (és a dir, el propi material que es porta en tota sortida) el monitor encarregat del taller va ensenyar a fer quatre modalitats d'ancoratge per a descensos obligats per arribar al costat de la víctima. Uns esquís en forma de creu enterrats i dos piolets entrecruats enterrats serviran de base per lligar un cordino i una boga d'on sis o set alumnes es penjarien per provar l'eficàcia de l'ancoratge fent contrapès amb els seu cossos a la pendent de la vall. Aquesta seria la prova per saber que la via equipada amb la corda serviria per suportar el pes d'un membre de l'equip de rescat i la pròpia víctima com a mínim.

Altres mètodes com el del bolet i el de la bossa de plàstic van resultar reeixits un cop provats. Alguns membres van tenir l'oportunitat de practicar la tècnica de l'autodetecció en un supòsit de descens forçat o caiguda en una part del terreny amb pendent.

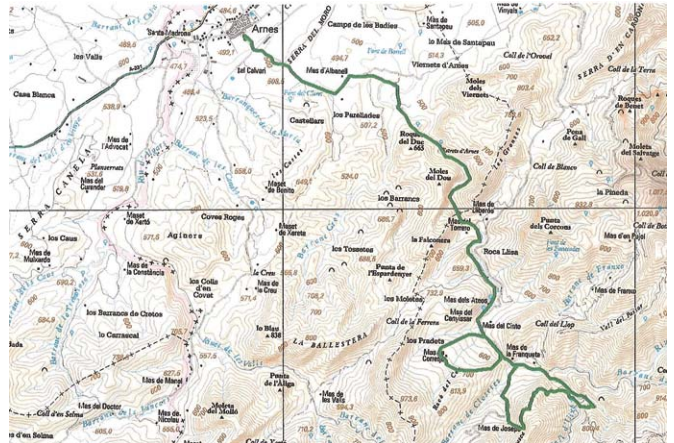
Cal destacar la presència d'un equip de TV3 que va filmar el circuit sencer de les quatre pràctiques. El reportatge de TV3 incloïa una entrevista al president del **Club Excursionista de Gràcia** Sr. Francesc Sanahuja i es va emetre el mateix diumenge dins l'espai "Telenotícies Migdia"

Natàlia Llàcer Pascual.

SORTIDA A ARNES I HORTA DE ST. JOAN (6-7 de febrer)

La segona sortida de dos dies d'aquest curs organitzada pel grup de senderistes del Club ens ha portat als Ports, una zona amb un gran atractiu, tant paisatgístic com cultural.

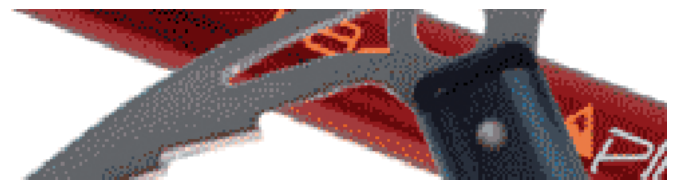
Sortim, com sempre, de Príncep d'Astúries cap a les 7 h del matí del dissabte i agafem l'autopista direcció a Tarragona. Ens aturem per esmorzar i ja no parem fins a arribar al primer destí de la nostra ruta. El trajecte és llarg i a mesura que ens apropem a la Terra Alta tenim un record pels joves que van patir i morir a la batalla de l'Ebre; així com també per la població civil que va viure els anys de la guerra i la postguerra. Precisament a Gandesa hi ha un museu que recull els records d'aquells anys. Si algun dia aneu per aquestes comarques, no deixeu de visitar-lo.

Entrem al Parc Natural dels Ports per Horta de Sant Joan i l'autocar ens deixa al peu del nostre primer objectiu: es tracta de la pujada a les Roques de Benet, primer per una pista i després per un corriol i una canal on ràpidament guanyem alçada. Des de dalt la vista és espectacular, tot i que el vent que hi bufa, fa que ben aviat iniciem el retorn.

L'autocar ens porta al càmping on ja tenim el dinar a taula. Després ens instal·lem als bungalows i ens apropem al poble d'Horta de Sant Joan per anar primer al monestir de Sant Salvador (actualment està en restauració) i tot seguit a la muntanya de Santa Bàrbara. Com que hi ha poc temps per fer-ho, alguns decideixen fer l'ascensió i d'altres prefereixen fer un tomb pel poble i visitar el museu Picasso.

De tornada al càmping és l'hora de preparar-se per al sopar, i això vol dir que alguns de la colla aprofiten per disfressar-se: s'acosta carnestoltes i no volem deixar de celebrar-ho!

L'endemà al matí, després d'un bon esmorzar i de recollir-ho tot, l'autocar ens porta al Mas de la Franqueta i iniciem la caminada. En primer lloc ens dirigim a la "Cova d'en Picasso", on l'artista va passar unes setmanes a l'estiu de

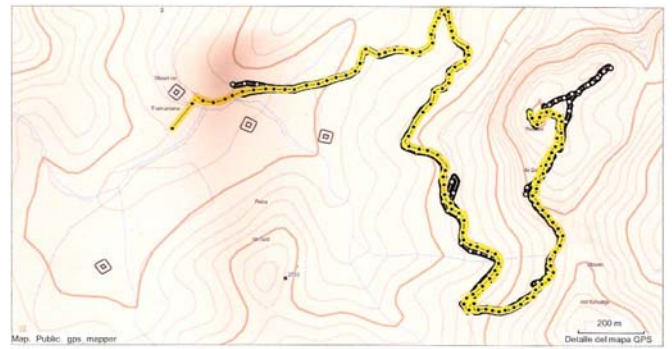

1898. Sembla que el pintor estava afectat de l'escarlatina i el seu amic Pallarès, company d'estudis a la Llotja de Barcelona, el va convidar a passar uns mesos a Horta, dels quals un el van passar a la coveta Ullals de Morago, avui rebatejada amb el nom de cova de Picasso. Després vam passar per la Marbrera (antiga explotació de marbre restaurada).

Seguint el camí ens vam apropar al Mas de Quinquet, on vam gaudir d'una exposició interpretativa amb uns plafons a l'aire lliure sobre l'evolució del paisatge a la vall del riu dels Estrets.

Per tornar a Arnes vam seguir la ruta dels Estrets. En aquesta zona es troba el tram de riu més espectacular; el seu curs s'encaixa entre les parets del conglomerat de les

Gronses i la Falconera i ja no s'eixampla fins les moles del Duc, abans de desembocar al riu Algars; en aquestes contrades vam poder veure uns cabirols. En arribar a Arnes vam dinar al cafè del poble i tot seguit vam iniciar el retorn a Barcelona, arribant a una hora força prudent: les 19 h.

Montse Seguí

Concurs "TRIEM UN LOGO"

Per tal de disposar d'un logotip que identifiqui el Grup de Senders del nostre Club, es convoca un concurs de propostes.

El logo acompanyarà les informacions de la nostra activitat i qualsevol altra utilització adequada als objectius de la nostra entitat: per incorporar a peces de vestir o equipament, fer-ne distintius, etc.

Si bé no s'imposen limitacions a la creació, les propostes hauran de ser en color, però, a la vegada, quan hagin d'anar en blanc i negre caldrà que no perdin el seu significat. El guanyador haurà de cedir els drets a l'entitat.

Es valorarà que incorporin temes al·lusius com: senderisme, excursionisme català, el Grup de Senders, o el nostre Club.

Els socis podran presentar les seves propostes a partir de l'aparició d'aquest Butlletí, les quals es lliuraran a secretaria del Club en qualsevol suport: paper, informàtic o per correu electrònic. No cal que els dibuixos tinguin un acabat professional; la proposta escollida ja serà digitalitzada i vectoritzada.

El termini per a la presentació dels originals s'acabarà coincidint amb la sortida del diumenge dia 20 de juny. El disseny guanyador sortirà de la votació que realitzaran els assistents al sopar de final de curs que tindrà lloc en la primera quinzena de juliol, el dia i el lloc que s'indicarà amb anticipació suficient. Abans de portar les propostes a votació, els organitzadors podran demanar l'assessorament d'experts, per si alguna pot comportar dificultats tècniques o legals.

El participant guanyador del concurs rebrà com a premi un terapèutic tractament termal per a dues persones, i l'autor i la seva obra rebran el merescut reconeixement al següent Butlletí social.

Roger Lloses
Coordinador del Grup de Senders

GED E

JA NO EN TENEN PROU!!!

No tinc cap bola de vidre, però tal com escrivia en el darrer butlletí, "oberta la caixa dels trons", això serà un no parar.

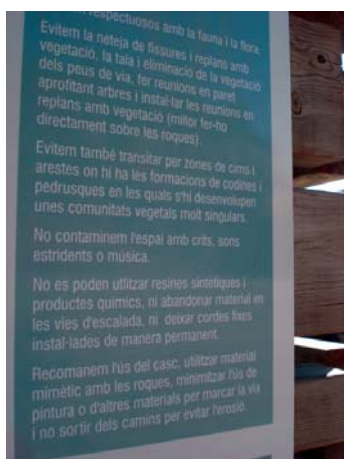
Ja fa temps quan un dia al pàrquing de Can Massana (ara àrea recreativa de Can Massana), una noia ens feia una enquesta sobre la nostra opinió sobre l'arranjament de la zona de Can Massana, li contestaven que l'actuació de la Fundació Natura i Paisatge només ens portaria problemes als que practiquem l'escalada, ella ens va mirar d'una manera estranya i no entenia perquè preferíem que deixessin l'entorn com estava, ara que ja han passat més de tres anys, ja tenim els últims resultats.

No tan sols han proliferat les prohibicions, si no que ja hi ha barreres arquitectòniques per accedir a la muntanya, ara a qui els ha tocat el rebre són els ciclistes de muntanya i als practicants de l'hípica, siiii passat el Coll Guirlo, hi ha una barrera amb un cartell de prohibició.

A l'entrada del camí per anar a Agulles sortint del pàrquing, trobem un cartell, on la concentració de recomanacions i prohibicions és molt condensada, ja no hem de caminar per damunt de les agulles, no hem d'assegurar-nos a les savines i fer-ho a les parets, però sense utilitzar peces fixes, hem d'anar de camuflatge per no molestar les p.... cabres!!!

Fins on ens portarà tanta poca-soltada políticament correcte, el silenci o assentiment dels nostres representants els fa ser còmplices, els practicants de l'escalada clàssica comencem a ser una **ESPÈCIE EN VIES D'EXTINCIÓ**, itaicomdeia "lo furti" en una de les seves tires, haurem de practicar "l'escalada furtiva".

1r SEMINARI DE MONITORS DEL GEDE

Els dies 6 i 7 de febrer, tingué lloc el 1r Seminari de Monitors d'escalada del GEDE, la iniciativa, llargues vegades discutida es pogué tirar endavant per iniciativa de la Junta del GEDE.

El dissabte dia 6, es trobaren els monitors al bar el Casal del Bruc, per esmorzar i tot seguit obrir un torn de preguntes per posar en clar les diferents directrius del Seminari i establir les prioritats didàctiques, a fi de poder ensenyar als futurs cursetistes els mateixos coneixements i de la forma més simplificada.

A continuació, anaren a fer practiques dels temes parlats a una zona escola de Collbató, i després d'una àmplia exposició i posada en pràctica dels temes parlats, després de les hores teorico-pràctiques, s'adreçaren a la zona d'escalada de Nous Barris per practicar una mica d'escalada.

Un cop finalitzada la jornada, s'adreçaren a la zona del Monestir per tal de sopar i pernoctar a les cel·les Abat Marcet, fruit d'un bon i merescut sopar després de forces hores de treball.

El diumenge pel matí i després d'un bon i copiós esmorzar començaren les classes teòriques, en una de les cel·les habilitada com aula i que es perllongà fins ben entrat el migdia, que després d'un descans i ja aclarits tots els temes a tractar, es formaren diferents cordades per anar a escalar i retrobar-nos a la tarda per fer el comiat.

Només queda donar les gràcies a tots els assistents i també al director del Seminari, Koki Gassiot.

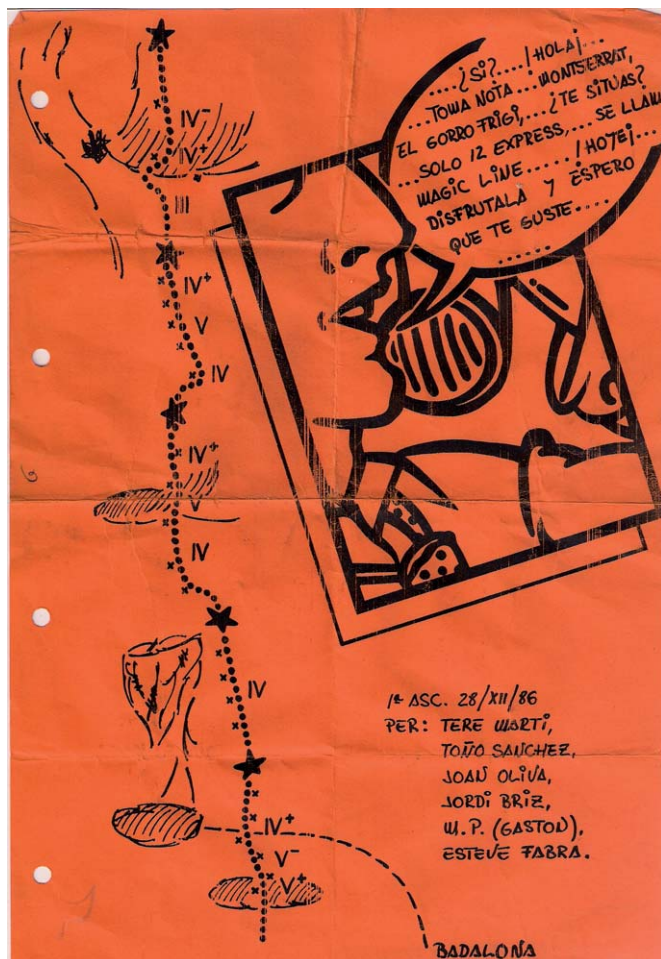
MONTSERRAT – GORRAS Gorra Frígia- Via MAGIC LINE V+, V 150 m

LL-1 30 m V+, IV+

Pot ser que la màxima dificultat de la via sigui al començament, ja que un pas de V+ se'ns presenta només en aixecar-nos dos metres del terra, encara que està protegit per una assegurança, si no estem en condicions de forçar el pas, sempre podem començar per flanqueig a l'esquerra on comença la Badalona i flanquejar a la dreta fins arribar a la segona assegurança de la via, després amb una escalada fàcil anirem seguint les assegurances fins a la reunió, en aquesta tirada trobarem fins a 7 peces.

LI-2 IV 20 m

Una tirada fàcil amb 5 assegurances, ens portarà fins a la reunió amb quantitat i qualitat de preses.

LI-3 V 20 m

Sortirem de la reunió amb tendència a l'esquerra per després prosseguir recte, seguint les xapes que ens portaran fins a situar-nos en un llavi on flanquejarem a l'esquerra i després seguirem a la dreta, aquest són els passos més bonics de la via i estan ben protegits, seguirem recte, fins a arribar a la reunió.

LI-4 V 40 m

Sortirem de la reunió amb tendència a la dreta, després d'uns metres, seguirem recte amunt anant seguint la línia d'assegurances que trobarem fins a la reunió.

LI-5 V+ 40 m

Sortim de la reunió fins a situar-nos quasi sota del barret de la Gorra, llavors amb tendència a l'esquerra abans d'arribar a la savina, veurem mig amagades, les assegurances que ens portaran cap al cim.

Via per gaudir, amb assegurances suficients, bona roca i preses de totes les mides i tipus, per fruit d'una escalada sense sorpreses per un dia tranquil, recomanada també per a escaladors novells amb ganes de superar-se.

Descens per la via de baixada, que és una combinada de passamans i cadenes.

Martí Santamaría

Gràcies al suport d'Intermón Oxfam, les famílies camperoles del Páramo de L'Equador si que ho saben. Perquè ja tenen accés a l'aigua, poden conrear les seves terres i, així, alimentar-se i progressar. Fes-te'n soci. Gràcies a tu, més persones sortiran de la pobresa. Consulta els nostres comptes i coneix tots els nostres projectes a www.IntermonOxfam.org.

DAVANT LA POBRESA, REACCIONA.

FES-TE'N SOCI
902 330 331
www.IntermonOxfam.org

MONTSERRAT SUD Miranda de Can Jorba Via Josep Maria Andreu V, 100 m

L-1, V 30 m

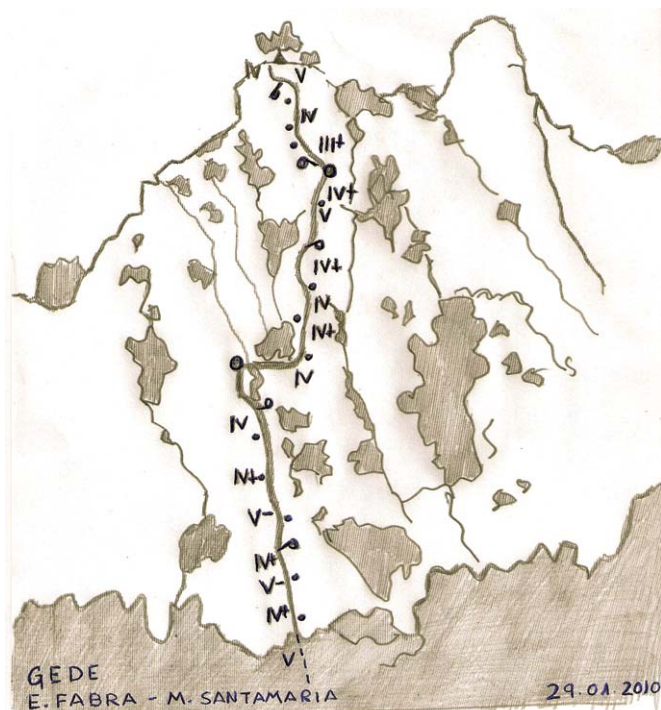
Començarem la via per un esperó, la xapa està una mica amunt i la paret comença a estar una mica grapejada i una mica humida, ja que està en un lloc força ombrívol, tenim un arbre que pot servir per enfilars-hi una mica, a partir de la xapa, la dificultat encara que menor és mantinguda, sempre ben protegits per xapes i algun pitó, si ens fixem, sempre veurem la línia a seguir per l'emplaçament de les assegurances, cal anar amb compte amb la roca, hi ha alguns trossos on la roca és dubtosa, sobretot arribant a la reunió.

L-2, IV+, V 30 m

Sortim de la reunió fent un petit flanqueig, per endinsar-nos en una petita fissura protegida per una assegurança, continuarem escalant per una placa-fissura que de mica en mica es torna més vertical, però que es deixa fer i resulta ser el llarg més bonic.

L-3, V 40 m

Amb tendència a l'esquerra tres metres per sobre nostre, veiem l'anella d'un pitó, continuem recte mentre la placa comença a posar-se més dreta, aquí costa una mica més veure la línia d'assegurances, però continuant recte amunt, veurem l'última xapa i a continuació per protegir el pas un pitó una mica amagat, superat el pas arribarem a un immens pi, on damunt de les branques muntarem la reunió.

L-1 30 MTS V 6 XAPES, 2 PITONS
L-2 30 MTS V 4 XAPES, 2 PITONS
L-3 40 MTS V 3 XAPES, 2 PITONS
RAPEL 2 1º FINS R-2 - 2º PEU VIA

Descens, dos ràpels, el primer fins a la segona reunió i el segon amb tendència a l'esquerra per trobar l'esperó per on hem pujat, si seguim el camí recte de les cordes, anirem

a parar sota un gran forat on el ràpel s'amenitzarà amb una zona espessa de vegetació.

Material, hi ha suficients assegurances, però sempre podem posar tascons i *friends* quan pensem que portem massa metres sense trobar cap assegurança.

Accés, des de la masia de Can Jorba, agafarem el camí del Joc de l'oca i abans d'arribar a la paret de la via Sol Solet, queda a l'esquerra d'un gran forat.

Aquesta és una via moderna, però oberta amb concepció de via clàssica, que vol dir que, passarem metres sense veure assegurances, haurem d'estar molt atents i no confiar-nos.

Escalada efectuada el 29.02.2010.

MIRANDA DEL PAS DELS FRANCESOS Montserrat Via Camí de l'alzina 150 m , V+

L-1 IV o 6A+ 30 m

Al començament de la via es pot triar, o per la placa de l'esquerra entre els dos arbres 6A+, o bé per la fissura diedre de la dreta de IV amb algun tros de roca estranya i assegurada amb un tac de fusta amb baga i una mena d'escarpa a uns tres metres per sobre, sortim a un petit replanet per l'esquerra.

L-2 V+ , 20 m

La sortida de la reunió, revesteix uns passos una mica complicats, xapat el segon parabolts, les preses són una mica més grans i el llarg acaba sent de Ve, però més senzill que l'inici, al final de la placa arribem a una mena de bosc penjant, on a la branca d'un arbre trobarem una baga, és convenient muntar allà la reunió, perquè si volem arribar a la propera reunió, les cordes ens fregaran massa i ens ho podem estalviar.

Continuem per un camí cap a la dreta, després d'uns metres arribem al peu d'una paret, allà és on comença el tercer llarg.

L-3 IV, V , 30 m

Aquest és un llarg molt estètic, des de la reunió sembla difícil, però és més fàcil del que sembla, tant sols hem de seguir la fila de xapes, de mica en mica es va posant vertical, fins a arribar a un punt on hem de flanquejar, està molt ben assegurat i no cal fer cap "acte de fe", mentre flanquegem, veurem la xapa que ens assegura el pas i tot seguit arribarem a la reunió, una mica incomoda, des d'aquí tenim una magnífica vista del monestir.

L-IV V, IV, 25 m

La sortida de la reunió, és una mica "fina", ja que les presses són escadusseres i molt petites, però tal com anem avançant, la via es va tornant més fàcil i acaba en un replà on farem reunió.

L-V, IV+, V, 35 m

Per a mi, aquest és el millor llarg, una placa dreta, amb "canto" petit, però agraït que es deixa agafar molt bé i sense pèrdua, ja que l'itinerari és molt clar i només cal seguir el camí dels ferros.

L-VI, II, 20 m

Seguirem recte amunt, per una rampa un xic descomposta, que ens portarà a dalt de l'agulla.

És una via que dona diferents sensacions, el primer cop la vaig trobar estranya, ara que l'he tornat a repetir, m'agrada molt i no descarto, tornar-la a repetir un altre dia.

Té els avantatges de no haver de caminar gaire, ja que està abans d'arribar al pas dels francesos, tot just passat la passarel·la de fusta, no s'ha de rapelar per baixar, si es vol és una via magnífica per una tarda d'estiu i està molt ben assegurada, sens dubte avui ja és una "clàssica" de Montserrat.

MONTSERRAT MIRANDA DEL PAS DEL príncep Via Blava 185t m -V

LI-1 40 m III

La via comença en una placa tombada i la reconeixem per la xapa pintada de blau, des d'aquí seguirem els 5 parabolts que ens porten fins a la reunió situada en una gran balma.

LI-2 25 m -IV

Sortim de la reunió flanquejant a la dreta per evitar el sostre i trobarem una assegurança que protegeix el pas, seguim recte amunt per terreny fàcil, seguint les xapes.

LI-3 20 m +IV

Sortim de la reunió cap a la dreta, trobem una zona més vertical ben assegurada per 4 parabolts, amb grans forats, superat aquesta part més vertical ens trobem sota un sostre i en dirigim a l'esquerra fins la reunió.

LI-4 45 m +IV

Sortim de la reunió cap a l'esquerra, la primera assegurança és millor xapar-la amb una cinta llarga, ja que després seguim recte amunt i la corda ens pot fregar, la següent xapa no està pintada, però correspon a la via, seguir les xapes per terreny fàcil fins la reunió.

LI-5 35 m -V

Sortint de la reunió, trobem la màxima dificultat de la via, un cop passada, seguirem per terreny fàcil fins a la reunió.

LI-6 20 m +IV

Superem la balma a la sortida de la reunió i amunt fins a dalt del cim per terreny molt fàcil, no hi ha reunió, però podem aprofitar uns parabolts que trobarem una mica a la nostra dreta que poden ser de la "Primavera Marciana".

Aproximació

Des del Bruc, agafem el camí que va al refugi i després d'aproximadament un quilòmetre aparcuem i agafem un camí a la dreta en direcció a la Cova de l'Arcada, seguim el camí i passarem el coll del Xicarró, després el camí baixa una mica, trobem un encreuament de camins, seguim recte amunt, al cap d'uns metres el camí gira a la dreta per

Miranda del Pas del Príncep

Via Nubiola-Picazo-Dori

180 mts V (no obligat)

una zona més feréstega, veurem una font (sempre raja). Pugem fent ziga-zagues fins la cova de l'Arcada. Seguim el camí fins trobar un desviament que va a coll de Porc, continuarem una estona fins trobar un gran bloc després que fa un sostre, sota mateix del bloc seguirem un camí que surt a l'esquerra, hi ha una fita i després trobarem marques blaves fins peu de via.

Descens

Acabada l'ascensió, cal seguir fins al cim, després desgrimpem una mica fins a arribar al coll del pas del Príncep, des d'aquí prenem el camí que va a coll de Porc, abans d'arribar a la font de l'Esllavissada, trobarem les marques vermelles, agafarem el camí que surt a la dreta que és la continuació del que hem pres per pujar i que ens portarà fins el cotxe.

Aquesta és una via agradable i sense gaires dificultats, ideal per a escaladors novells que hagin acabat fa poc el curset, escaladors molt veterans o tothom que vulgui escalar sense trobar dificultats, molt ben assegurada i amb bona roca.

Tot això és molt bonic, només té una gran pega, és que s'ha de caminar molt, l'aproximació és d'1 a 1,30 hores, Ànims!!!

NOVETATS DE MATERIAL

Equip d'escalada CORAX de Petzl

Aquest equip d'escalada, està destinat a nous usuaris o als que es vulguin renovar part del material a un bon preu, es compon de l'arnés polivalent Corax, un assegurador Verso, un mosquetó de seguretat Am'D, una bossa porta magnesi i un paquet de 25 g de magnesi, PVP 103 €

Casco d'escalada Elia de Petzl

El casco Elia, ha estat dissenyat per ús de les escaladores, amb un pes de 285 grams, té un sistema d'ajust al contorn del cap, que s'adapta a la seva morfologia i del pentinat de l'escaladora, esta disponible en blanc, blau cel i gris mineral, PVP 60,20 €

CONSELLS PER EVITAR LESIONS

Hem vist a la revista DESNIVEL numero 285, el següent article que creiem que us pot ser interessant per evitar lesions per dèficit de força i us recomanem els següents exercicis.

1 Flexions de braços recolzats damunt dels genolls, per reforçar els colzes i les espatlles, prevenint les tendinitis de rodadors i trencades de clavícules.

2 Rotacions d'espatlles en elevació, reforça les espatlles, beneficia el deltoides i evita les luxacions.

3 Puntades de peu a l'aire, enforteix la cadera, beneficia els isquiotibials i preve les ruptures fibril·lars de la cuixa posterior.

4 Contraccions abdominals profundes, enforteix l'espatlla i l'abdomen, preve les lesions de lumbàlgies, hernies discals i ciàtiques.

5 Flexions de cames, enforteix els genolls, preve les lesions de menisc i lligaments.

6 Passos endavant, enforteix genolls, beneficia el quàdriceps i preve lesions de menisc, lligaments i desplaçament de ròtula.

Aquest exercicis, ens poden ajudar en la nostra practica esportiva, esperem us siguin d'utilitat.

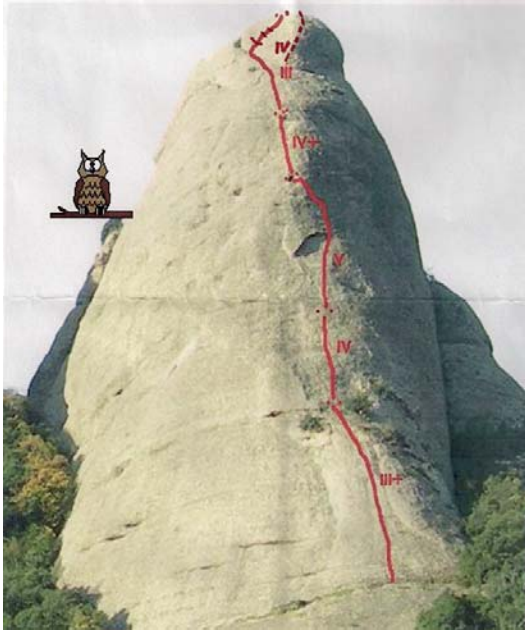
Martí Santamaría

EN MANEL GUASCH RECOMANA:

MONTSERRAT – La Gorra Frigia via de L'Adrià
Manuel Guasch

SECTOR PELL ROJA
Els Graus - Collbató

1. El Cigronet	18 m	IV	7/08	6. Qui no plora no mama	18 m	VV+	6/08
2. Borinot ensopit	25 m	6C	9/08	7. Pipa de la pau	20 m	V	6/08
3. El Clan	15 m	6b+	7/08	8. Mohicans rebels	22 m	IV+	6/08
4. Pytecus	18 m	6a+	7/08	9. Bolquers i papilles	22 m	IV	6/08
5. Seminolas	18 m	6a	6/08	10. Esperó de la Martina	18 m	V+	7/08

EL RAVE (Baldupa) cara E (la Plantació)

via Tambons de Guerra
V-Ae
oberta 9 Març 06
per Oscar Medel i Joan Vidal
equipada BOLT3

R2 40M
ràpel 30 M

IV-IV+
V
Ae
R1 15M
IV-IV+

a St Jeroni
Miranda de la Campana
la Campana
el Rave
el Sentinella
LA PLANTACIO
processó dels monjos
a Collbató al Clot de la Mònica

al Torrent del Pont
Coll Pollegons
camí artigues
Pollegons

aproximació

MONTSERRAT – EL PINGÜI via Hallo Harry !
Manuel Guasch

El Pingüi
agules
via: Hallo, Harry !
oberta per Yerena Masius i Xavi Vidal
Mat: 10 expres
11-12-05

R3 21 M
IV
AOe
III+
R2 19 M
IV
V AOe
R1 17 M
IV+
III
IV

AB.
Abs.

AGRUPAMENT PERE ROSSELLÓ

ELS LOGOTIPS DE L'AGRUPAMENT

Si ens fixem en el logotip que encapçala aquest escrit, podem observar que és el que ha sofert més deteriorament d'entre tots els que apareixen al *Butlletí*. Segurament, en no disposar de l'original, ha sofert la degradació de repetits fotocopiats i escanejats.

Com a conseqüència de les recerques que vaig dur a terme per fer el treball titulat *L'Agrupament Escolta Pere Rosselló. Els Inicis*, presentat a les recents XVI Jornades de Literatura Excursionista dedicades a Joan Cervera, i publicat en el llibre commemoratiu, així com per la meua peculiar vinculació amb l'AEPR, he pogut recollir els diferents logotips que les successives generacions dels escoltes del Club han anat utilitzant fruit del seu afany creatiu i renovador.

Són cinc logos que han estat utilitzats en publicacions, acompanyant els escrits de l'Agrupament des de 1957, any de la seva fundació. A part, n'hi ha un bon nombre encara no del tot catalogat, que han estat utilitzats per a la confecció de senzills cartells i samarretes, bé del mateix agrupament, bé de les diferents unitats, al·lusius a aniversaris i campaments. Aquests, però, espero poder-los aportar en una altra ocasió.

El primer va aparèixer a *Mai Enrera*, Butlletí Social, el desembre de 1964, acompanyant una nota informativa de l'anomenat Grup Novell; nom utilitzat per eludir la pretensió del franquisme per tal que el jovent només estigués enquadrat dins l'església o el *Movimiento* (imatge 1). La cobertura que el Club, sota la presidència de Joan Cervera, va donar a l'escoltisme laic, requeria equilibris amb la censura. Així, l'escut amb la creu de Sant Jordi i la faixa amb la llegenda del Grup Novell, podia desviar la sospita que el nostre jovent seguís l'ideari laic i democràtic, i seguidor d'un moviment amb el protectorat de la Generalitat i que havia tingut de president d'honor Francesc Macià. Desconeixem l'autor del logotip, però el tants anys responsable de la nostra publicació, Joan Vert, hi devia tenir molt a veure.

No és fins l'aparició de *Mai Enrera* de gener-febrer de 1988, on una notícia encapçalada per un nou logotip (imatge 2) i el nom de l'agrupament, diu: "...el nostre Agrupament Escolta torna a funcionar després de dos anys inactiu...". Va ser a la tardor de l'any anterior quan l'Agrupament va reiniciar la seva activitat, i de seguida es va consolidar el seu funcionament sota la direcció de Jordi Garcia Quera. A ell, li hem d'atribuir el nou disseny basat en el triangle i senyera de l'escut del

Club, però incorporant-hi un foc de camp i dos petits triànglets inclinats als angles superiors amb la Creu de Sant Jordi, un, i la flor de lis, l'altre. Trets identificadors de l'escoltisme sobre la base del nostre escut.

L'any 1992 es va celebrar amb força relleu el cinquè aniversari del que s'anomenà la refundació. El dinamisme que es va generar durant aquells anys tingué una potent continuïtat amb en Eduard Vallory de nou cap d'agrupament. Es començà a editar la revista *Rosselló*, on, al seu número 4 de maig de 1994, apareix un nou logo (imatge 3). Una vegada més inspirat en el que des de feia poc utilitzava el Club. Una estilització de les quatre barres emulant cims, valls i profunditats, i al·legoritzant, així, l'excursionisme i Catalunya, amb la superposició dels nous dissenys de la flor de lis i el trèvol que utilitza l'entitat Escoltes Catalans, on està enquadrat el nostre Agrupament. En alguns casos acompanyat del nom a l'espai inferior dret.

Un nou logotip apareix a partir del número 16 de *Rosselló*, del desembre del 2000. És obra d'Helena Jovani, que aleshores ja era cap d'unitat. Aquest disseny simplifica l'anterior i evita posar el llarg nom (imatge 4). A part de la revista, és utilitzat en color verd per imprimir cartes amb capçalera. Són les quatre inicials del nom sobre un perfil de muntanyes.

Finalment, aquests darrers anys se n'ha utilitzat un amb menys càrrega simbòlica (imatge 5), destinat a l'edició de díptics promocionals per donar a conèixer la tasca de l'Agrupament i facilitar l'entrada de nens i nenes a començaments de curs i, sobretot, per a les unitats dels més menuts. És el fulard amb els colors distintius de l'Agrupament: blau amb voravius negre i carbassa. L'acompanyen les inicials de l'Agrupament.

Deixem en mans del Consell de l'Agrupament la decisió de quin trobin més identificador segons els gustos i criteris actuals, per si cal canviar el que encapçala aquest article.

Roger Lloses

Plaça del Diamant 9 • 08012 Barcelona
 Telèfon i Fax 93 218 41 17
<http://personal2.iddeo.es/nus>
 e-mail: espeleonus@eresmas.net

ACAMPADA

El dia 16 de març, tal com s'havia anunciat, es va celebrar l'Assemblea de la Secció, amb gran participació de socis.

Tal com us vam comunicar a l'últim butlletí, la Junta actual ha arribat al final del seu període.

Els socis assistents a l'Assemblea han reconegut, agraït i felicitat la tasca duta a terme durant aquest període.

També han manifestat la seva voluntat de continuació, donat l'interès de les acampades, sortides, i altres activitats realitzades.

A petició dels assistents, s'ha decidit d'obrir un termini per a determinar la nova junta. Com ja es va esmentar a l'últim butlletí, us animem a participar-hi, és una bona tasca.

Com és habitual, els acampadors que ho desitgin ja poden instal·lar-se al Càmping Solmar de Blanes, des de Setmana Santa i fins passat Sant Joan.

Xavier Misas

DIFUSIÓ

DIJOUS AL CADINELL

El Cadinell, és un cim de 2.112 m que s'alça majestuós davant de Josa del Cadí.

Josa és un petit poble del Berguedà que des de 1973 forma municipi juntament amb Tuixén i està situat a la part més alta de la vall, i a la cara sud de la serra del Cadí, dalt d'un turó anomenat el Castell on hi ha l'actual església parroquial i restes d'antigues construccions (castell catar?).

A la plaça hi ha una placa que van posar el desembre del 2002, amb un fragment del cant IV del Canigó de Mn. Cinto que fa referència al Cadinell.

Encara que fins a coll Jovell es pot pujar amb cotxe per una pista forestal, recomanem deixar-lo al poble i començar a caminar.

Sortint de Josa en direcció nord i seguint les marques del GR 150-1, ens dirigim cap a l'església romànica de Santa Maria de Josa, antiga parròquia i avui ermita, seguint pujant al costat del bosc fins

Ermita de Santa Maria i al fons el Cadinell

Vista de Josa de Cadí

L'ermita de Santa Maria i al fons Josa de Cadí

Al cim del Cadinell

a l'ampli Coll de Jovell, que separa el Cadinell del Cadí. Un cop allí, anirem en direcció sud-oest per la costa de la Veda, vorejant la cinglera i en poc menys d'una hora arribarem al cim.

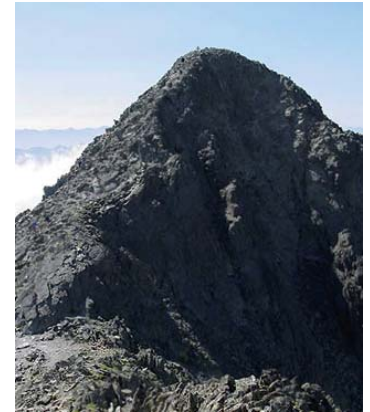
COL·LABORACIÓ

SABIES QUE...

La Pica d'Estats, el cim més alt de Catalunya amb 3.143 m., te aquest nom per la pretesa situació limítrofa amb Espanya, França i Andorra; tot i que, en realitat, el punt de trobada autèntic dels tres estats és el Pic de Medacorba (2.907

m.) a 7,8 km. de la Pica. La primera ascensió *homologada* a la Pica d'Estats la va fer, el 1870, l'anglès Henri Russel; el primer català a fer-ho va ser mossèn Cinto Verdaguer el 25 d'agost del 1883. Després, el 1895, hi pujaren Lluís Marià Vidal, Cèsar A. Torres i un grup d'amics per la via normal dels colls de Sotllo i Riufred. La primera hivernal l'assolí en Lluís Estasén el 1924.

El català el parlem més de 9.119.000 persones a Catalunya (Principat i Catalunya Nord), País Valencià, Aragó (la Franja), Illes Balears, Múrcia (zona del Carxe), Sardenya (l'Alguer) i Andorra. Aquesta xifra suposa el 71 % de la població resident en aquests territoris, unes 12.809.000 persones. D'aquests prop de 6.000.000 l'utilitzen prioritàriament a la seva llar i 1.000.000 l'alternen amb altres llengües que es parlen al territori. Els habitants capaços d'escriure'l són força menys, un 40 %. El 86 % dels residents, 11.011.000, declaren que, tot i no parlar-lo, l'entenen. Només el 14 %, 1.794.000 persones, principalment d'àrees amb força presència (per raons socials, històriques, geogràfiques o polítiques) del castellà, francès o italià, diuen no comprendre'l.

L'ocell més petit del món és el *sunsun* de Cuba que pot mesurar menys de 5 cm. i pesar uns 2 gr., amb prou feines és més gran que un borinot.

El seu niu és de la mida d'un didal i els ous que pon, com si fossin pèsols. És de l'espècie *colibrí abella* i, normalment, son més petits els mascles que les femelles.

Amb un vol de tipus vibratori, molt característic, gairebé es manté immòbil a l'aire. S'alimenta del nèctar que xucla de l'interior de les flors.

Entre els segles IX i el XIV es construïren als Països Catalans uns 3.000 **castells**. En tot l'estat espanyol la xifra arriba als 6.500. De la majoria només en queda algun indici o, fins i tot d'alguns, únicament el topònim. A Catalunya, amb una mínima estructura, en tenim prop de 900; d'aquests

En Roger prenent notes, Josa i al fons el Pedraforca

Vista "aèria" de Josa

Placa amb el cant IV del Canigó

Si el dia és clar, des del cim podrem contemplar un ampli panorama: la serra del Cadí, el Pedraforca, la serra d'Ensija, el Port del Comte...

Baixarem per la cara sud, per camins poc definits que ens duren passant altre cop per l'ermita de Santa Maria, al poble de Josa del Cadí. Podem dinar al mateix poble, a Tuixén o a Gósol.

Mapa Ed. Alpina: Serra del Cadí Pedraforca E 1:25000

Track: Cadinell.gpx

Desnivell aprox.: 550 m.

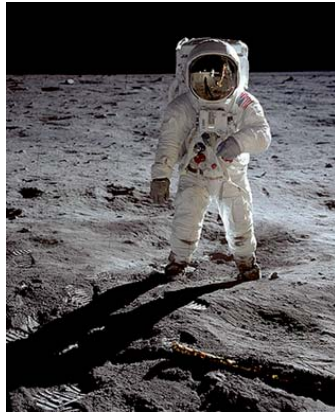
Lloc	Temps parcial	Temps total	Cota	Distància
Josa de Cadí	00:00:00		1410	
Santa M. de Josa	00:20:00	00:20:00	1580	0,60
Coll Jovell	00:40:00	01:00:00	1780	3,05
Cadinell	00:50:00	01:50:00	2112	4,25
Josa de Cadí	01:30:00	03:20:00	1410	7,19 km

Ramon Izquierdo Clemente

un centenar han estat rehabilitats (15 son, encara, habitats) i 40 es poden visitar.

En un país on, sovint, els **carrers** solen portar el nom de polítics, victòries o fets commemoratius dels *darrers* que manen, és una alegria trobar-ne algun **amb un nom popular**. A Vallvidrera (poble-barri de Barcelona situat dalt de la serra de Collcerola), al final de la costeruda i esglaonada *Dredera de Vallvidrera* que, pel dret, uneix el Peu del Funicular amb aquest poble, hi ha un petit carrer batejat amb l'expressió que, recuperant l'alè per l'esforç, deuen fer els seus veïns en arribar-hi: Carrer de *Ja hi som*.

La Lluna és unes 50 vegades més petita que la Terra i menys densa. Per tant, la gravetat allí és sis vegades menor que al nostre planeta. És a dir, una persona de 70 kg. tindria la sensació, damunt la Lluna, de pesar-ne tant sols 10. Podria saltar com un cangur... Tot i que, **una excursió per la Lluna** no deu ser gens agradable ni còmoda: la temperatura, de dia, pot arribar als 105°C, mentre que per la nit, baixar fins a -150°C; absència d'atmosfera, raigs *gamma*, ultravioletes i còsmics; un silenci absolut i –evidentment– un *paisatge lunar*...

Prop del santuari de Pinós al Solsonès es va situar, l'estiu del 1993, un monument indicatiu del que alguns consideren el **centre geogràfic de Catalunya**. Es tracta d'un bloc de roca, de 3.000 kg., col·locat damunt d'un pedrò. En el mateix hi ha esculpida una *rosa dels vents* i d'altres símbols significatius del país (la sardana, la *Moreneta*, l'arc de Barà, l'estàtua d'Esculapi, etc.) i, en el seu respectiu punt cardinal els noms de moltes ciutats, muntanyes i poblacions de Catalunya.

Al món hi ha unes 6.900 llengües diferents (un 19 % d'aquestes provenen d'Oceania) i només un 2 % son reconegudes oficialment. La més parlada és el xinès mandarí amb més de 855 milions de parlants, l'anglès en té 508 milions. Entre les que menys es parlen hi ha el *kija*, provenint d'Oceania, utilitzada per unes 100 persones i el *lamarela*, també d'Oceania, que es creu només la parlen poc més de 10 persones. Un recent informe del *National Geographic*, calcula que l'any 2100 la meitat d'aquestes llengües, principalment les aborígenes, hauran desaparegut.

El margalló (*Chamaerops humilis*) és la única espècie de palmera originària d'Europa; totes les altres, que podem trobar al nostre territori, han estat introduïdes per l'home. Viu a les zones marítimes del litoral oriental i meridional de la Península i illes Balears, en terrenys més aviat àrids com, per exemple, Garraf. Al Montgrí, amb una petita colònia, s'hi pot trobar la localització

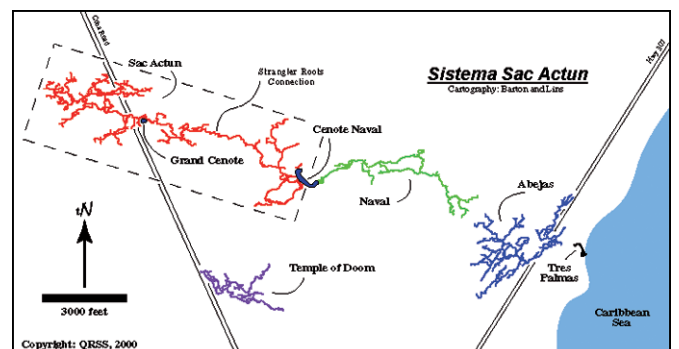

més al nord del continent d'aquesta palmera indígena. De fulles grosses, amb forma de ventall, produeix uns dàtils de color vermellós fosc amb poca carn i gust agre. Els cors tendres de la palmera son comestibles. És una planta unisexual, és a dir, hi ha plantes masculines i plantes femenines. Tradicionalment es feien servir les fulles per a fer barrets, senalles i cistells.

El costum d'**entrar les núvies a casa en braços del marit**, ve dels romans. Després del matrimoni es feia una processó que portava la núvia a casa del marit. Igual que avui amb l'arròs, aleshores era costum tirar-los nous i explicar acudits grollers. La núvia entrava a la seva nova llar en braços del marit, perquè en la societat romana les ensopegades eren considerades un mal auguri. Aquest és l'origen d'aquest costum encara vigent en moltes noves parelles.

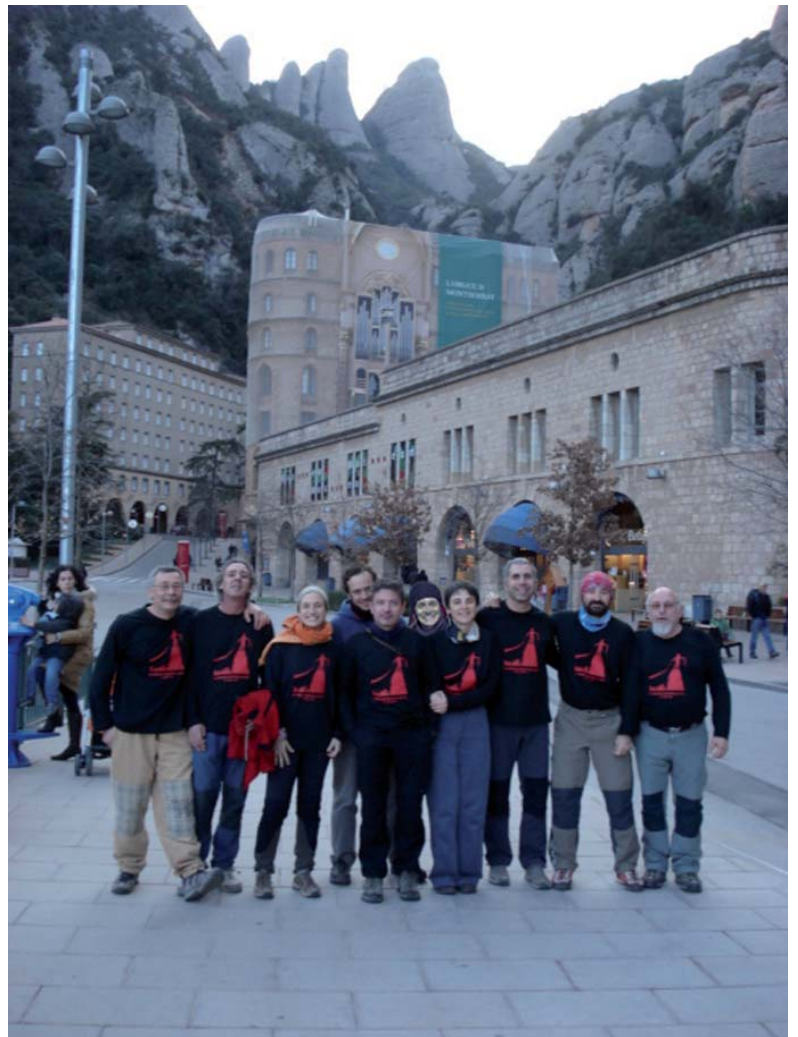

Sac Actun és la cova subaquàtica, coneguda, més llarga del món. Explorada el gener del 2007, té 154 km. de llarg i està situada a la Ribera Maia, a les costes del Carib, concretament al municipi mexicà de Solidaridad.

1r SEMINARI DE MONITORS DEL GEDE

Adherit a:
Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Associació d'entitats Excursionistes del Barcelonès
Grup Alta Muntanya Espanyol

Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals

Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning
Representant a Catalunya del Càmping Club de França

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia
DIRECTOR: Guillem Martín i Brasó
CORRECCIÓ a càrrec de:

a/e: cegracia@cegracia.cat
web: <http://www.cegracia.cat>

UNIÓ DE FEDERACIONS
ESPORTIVES DE CATALUNYA

Dip. legal: B.9720-1961

IMPRESSIÓ: Litografia Ochoa, S.L.

Imprès en paper ecològic